

TALOUSARVIOALOITE 185/2003 vp

Määrärahan osoittaminen lapsikaappauksiin sovellettavien rangaistussäännösten uudistamiseen

Eduskunnalle

Lapsikaappausten määrä on lisääntynyt maailmanlaajuisesti — myös Suomessa. Suomessa rekisteröidään vuosittain 15—20 uutta lapsikaappausta mukaan lukien maahamme luvattomasti tuodut lapset. Suomi on uhkaavasti lähestymässä muiden kansainvälistyneempien maiden tilannetta. Viime vuonna suomalaisviranomaiset käsitelivät 30:n ulkomaille kaapatun lapsen asiaa. Kyseisenä vuonna vain yksi lapsi palautettiin. Kaappaustapaukset ovat vaikeutuneet ja muuttuneet pitkäkestoisemmiksi.

Lapsikaappaukset muun muassa Venäjälle ja Pohjois-Afrikkaan vaarantavat lapsen aiemmat olosuhteet ja perustan sekä suhteet suomalaisvanhempaan, sukulaisiin ja tuttuun leikki- ja kouluympäristöön. Lapsen eristäminen totutusta elinympäristöstä ja läheisistä aiheuttaa väistämättä emotionaalista epätasapainoa ja vaikeuksia oman identiteetin muodostamisessa. Kaappausten seurauksena lapset eristetään suomalaisesta kulttuurista ja suomen kielestä. Lapsikaappaus on henkistä pahoinpitelyä, ja siihen liittyy usein manipulointia ja pelottelua. Lapsikaappaus on erittäin vakava ihmisoikeusloukkaus, mutta se

on myös perheväkivallan muoto. Lapsikaappauksen vaikutukset ovat pahimmillaan hyvin vahingollisia kaapatulle lapselle ja hänet menettäneelle äidille tai isälle. Osa kaapatuista lapsista on piilotettuna niin, että ei ole tiedossa edes sitä, ovatko lapset elossa.

Lapsikaappauksia voidaan estää muun muassa asennekasvatuksella, tiedottamisella, viranomaisyhteistyöllä ja lainsäädännöllä. Käsityksemme mukaan oikeusministeri Johannes Koskinen on kertonut, että mikäli työpaine helpottuu, mahdolliset lapsikaappauksiin sovellettavien rangaistussäännösten muutostarpeet pyritään ottamaan selvitettäväksi vuoden 2004 alkupuolella.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 25.01.21 lisäyksenä 70 000 euroa oikeusministeriön lainvalmisteluosaston rikos- ja prosessioikeuden yksikölle lapsikaappauksiin sovellettavien rangaistussäännösten uudistamiseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Marjukka Karttunen /kok
Leena Harkimo /kok
Jyrki Katainen /kok

Esko Kurvinen /kok
Olli Nepponen /kok
Hanna-Leena Hemming /kok

TAA 185/2003 vp — Marjukka Karttunen /kok ym.

Anne Holmlund /kok
Pertti Hemmilä /kok
Paula Risikko /kok

Martin Saarikangas /kok
Sari Sarkomaa /kok
Irja Tulonen /kok